

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Mělník, Jungmannovy sady 93

Jungmannovy sady 93, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 651

Termín konání inspekce: 8. – 11. červen 2004

Čj.:	c4-1131/04-5143
Signatura:	oc3cx123

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, matematika, výtvarná výchova (vše na 1. stupni) a ve skupinách předmětů anglický a německý jazyk, dějepis a občanská výchova, matematika na 2. stupni a fyzika, prvouka, přírodověda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk, matematika, výtvarná výchova (vše na 1. stupni) a ve skupinách předmětů anglický a německý jazyk, dějepis a občanská výchova, matematika na 2. stupni a fyzika, prvouka, přírodověda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, výtvarná výchova (vše na 1. stupni) a ve skupinách předmětů anglický a německý jazyk, dějepis a občanská výchova, matematika na 2. stupni a fyzika, prvouka, přírodověda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k realizovanému vzdělávacímu programu,
- ❖ státní kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů prováděná ve smyslu § 18 odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů - kontrolované oblasti: odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků ve vybraných předmětech k termínu kontroly, učební plány v základní škole a učební osnovy ve vybraných předmětech ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, vykazování počtu žáků v základní škole k termínu kontroly, organizace a řízení výchovně-vzdělávací činnosti v základní škole ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly, výchovná opatření v základní škole ve školním roce 2002/2003 a k termínu kontroly,
- ❖ využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., kontrolovaným obdobím je rok 2003.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mělník, Jungmannovy sady 93 (dále ZŠ), je úplnou školou, kterou ve školním roce 2003/2004 navštěvují ve 20 třídách 1. – 9. ročníku celkem 523 žáci (kapacita 580 žáků) ze 32 obcí. Jejím zřizovatelem je Město Mělník, Náměstí Míru 1, 276 01 Mělník. Dne 1. ledna 1993 ZŠ vstoupila do právní subjektivity a začala hospodařit jako příspěvková organizace. Ve všech ročnících škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Součástí ZŠ je školní družina (kapacita 100 žáků), ve školním roce 2003/2004 se třemi odděleními a 84 zapsanými žáky. V budově školní jídelny (samostatný právní subjekt) má své detašované pracoviště ZUŠ Mšeno, výtvarný obor. Druhým rokem škola ověřuje projekt *Začít spolu*. Ředitel školy byl jmenován do funkce k 1. srpnu 1997 na základě výsledku konkurzního řízení.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka předmětů český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a výtvarná výchova je na 1. stupni ZŠ zajištěna velmi dobře - ve všech třídách 1. – 3. ročníku a ve třídách IV. B a V. B výhradně kvalifikovaně osmi učitelkami, ve třídě IV. A středoškolsky vzdělanou učitelkou, která tak nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušným právním předpisem a ve třídě V. A učitelkou s aprobací pro 2. stupeň ZŠ (vyučuje zde český jazyk a matematiku) a další učitelkou se středoškolským vzděláním (učí přírodovědu a výtvarnou výchovu). Anglický jazyk ve třídách IV. A, V. A, VI. A, B a VII. A a německý jazyk ve třídě VIII. A je vyučován dvěma učitelkami, jež jsou nekvalifikované, neboť mají středoškolské vzdělání. Anglický jazyk v VIII. C a IX. A včetně volitelného předmětu konverzace v anglickém jazyce ve třídě IX. A vyučuje učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí k výuce daného předmětu. V ostatních třídách zajišťuje výuku cizích jazyků pět vyučujících s jinou aprobací. Z šesti pedagogů, kteří zabezpečují výuku matematiky na 2. stupni a fyziky, jedna vyučující dosaženým středoškolským vzděláním nesplňuje kvalifikační předpoklady - vyučuje matematiku v 9. ročníku a ve třídě VII. C, dva učitelé jiných aprobací učí matematiku ve třídě VIII. B a fyziku v VII. B, resp. fyziku v 6. ročníku a ve třídách VII. C a IX. A. V ostatních třídách zabezpečují výuku zmiňovaných předmětů tři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Dějepis v 6. ročníku a ve třídách VII. C a IX. A je vyučován nekvalifikovaně pedagogickou pracovnící s úplným středním všeobecným vzděláním. Rovněž občanskou výchovu v 6. ročníku a ve třídách VIII. A a IX. A vyučuje pracovník s chybějící kvalifikací (úplné střední odborné vzdělání), občanskou výchovu v VII. A a v VII. C pracovníce s úplným středním všeobecným vzděláním. Dějepis v VII. A, VII. B, v 8. ročníku a v IX. B a občanská výchova v VII. B jsou vyučovány dvěma učitelkami s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuku občanské výchovy ve třídách VIII. B, VIII. C a IX. B zajišťují dvě učitelky s jinou aprobací. Přírodopis ve všech třídách 2. stupně vyučuje učitelka s příslušnou kvalifikací. Délka pedagogické praxe je u členů sboru různá a pohybuje se od jednoho roku do čtyřiceti čtyř let.

Ředitel školy jmenoval do funkce výchovného poradce zkušenou a kvalifikovanou učitelku, která absolvovala odpovídající kvalifikační studium pro výchovné poradenství. V souladu s nařízením vlády, které stanoví míru vyučovací povinnosti, má sníženou vyučovací povinnost o tři hodiny týdně. Při tvorbě úvazků ředitel školy, až na výjimku (zabezpečení výuky občanské výchovy či fyziky), respektoval jednotlivé specializace pedagogů. V některých případech (např. cizí jazyky) byl nucen řešit zajištění výuky učiteli odlišných aprobací.

Provoz a organizace školy jsou funkční, řídí se především dvěma dokumenty - *Organizačním řádem* a *Provozním řádem*. Organizační řád ustanovuje vedoucí pracovníky i jejich obecné kompetence; ty jsou dále konkretizovány v pracovních náplních. Řízení školy je rozděleno mezi ředitele školy a jeho zástupkyni. Vymezen je zástupce statutárního orgánu školy.

Na 1. stupni ZŠ pracují dvě metodická sdružení, pro vyučující 1. a 2. ročníku je ustanoveno jedno, pro učitele 3. až 5. ročníku druhé. Jejich činnost probíhá neplánovitě a obdobně jako u předmětových komisí na 2. stupni ZŠ je zaměřena na řešení organizačních záležitostí (soutěže, testy, výběr učebnic a didaktických pomůcek) a na rozpracování úkolů zadaných vedením školy. Četnost schůzek je nízká, v jejich činnosti chybí zaměření na moderní formy výuky. Předmětová komise dějepisu a občanské výchovy je vedena vyučující, která uvedené předměty nevyučuje. Zápisy z jednání ani plán činnosti inspekci předloženy nebyly. Vedoucí předmětových komisí a metodických sdružení tvoří poradní sbor ředitele školy, toto uskupení velmi dobře a funkčně dotváří informační systém. Ten se dále skládá z pravidelných pracovních

porad a schůzek pedagogické rady. Součástí těchto jednání jsou především organizační záležitosti. Jsou zde projednávány výroční zpráva, chování a prospěch žáků, schvalován školní řád. Rada zde probíraných statistických zjištění vzhledem k chybějící důsledné analýze neslouží k systematickému formativnímu ovlivňování výuky. Metodická činnost je na program těchto jednání zařazována sporadicky, má formu doporučení (náslechové hodiny, využívání poznatků z dalšího vzdělávání pedagogů apod.). Vzhledem ke kvalitě sledované výuky není tato forma dostatečně účinná. Zcela chybí závěry z hospitační činnosti. Závěry z kontrol se týkají spíše vedení povinné dokumentace, žákovských knížek, dozorů apod. Další informace jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně. Zveřejněné rozpis dozorů v jídelně a na chodbách školy byly v průběhu inspekční činnosti zaměstnanci školy dodržovány. Bezproblémově jsou zabezpečeny pohotovosti a suplování.

Začínající učitelce ve třídě I. B se věnuje zkušená elementaristka. Nekvalifikované učitelky s krátkou pedagogickou praxí nemají oficiálně určenou uvádějí učitelku, plánování, metody a realizaci výchovně-vzdělávací práce však konzultují se zkušenými vyučujícími zejména paralelních tříd. Obdobná spolupráce je doporučena i nekvalifikované vyučující dějepisu. Metodická pomoc však není vždy účinná. Vzájemné hospitace jsou spíše ojedinělým jevem (např. za celý školní rok 2002/2003 zapsány v třídních knihách pouze dvě) a nemají zásadní vliv na zkvalitnění výuky. Volba metod a forem práce je ponechávána většinou na jednotlivých vyučujících, na jejich zkušenosti a přístupu.

Ve školním roce 2002/2003 ředitel se zástupkyní navštívili 23 vyučovacích jednotek (v jedné páté a ve dvou šestých třídách nebyla hospitace uskutečněna), v tom letošním absolvovali ke dni kontroly ředitel celkem 12 hospitací se zaměřením mj. na neaprobovanou výuku, zástupkyně pouze čtyři. Jimi prováděné následné rozbor sledovaných hodin s vyučujícími zahrnují všechny sledované oblasti výuky a dobře mapují podstatné jevy. Záznamy obsahují závěrečné shrnutí a případná doporučení k nápravě zjištěných nedostatků či vyjádření vyučujícího a jsou vždy hospitujícím i hospitovaným podepsány.

Škola vede předepsanou povinnou dokumentaci. Vedení ZŠ zaměřuje kontrolní činnost především na dodržování učebních osnov jednotlivými vyučujícími, na úplnost a kvalitu vedení povinné dokumentace a na dodržování pracovního a organizačního řádu. Přestože četnost prováděných kontrol je většinou standardní (např. u třídních knih 1x za 14 dní), bylo v této oblasti registrováno, vedle drobných nebo méně závažných nedostatků (např. i několik týdnů chybějící zápisy některých vyučujících v třídních knihách), operativně odstraněných ještě v průběhu inspekce, také závažnější pochybení (nedodržení učebních osnov) dokladující nedostatečné fungování kontrolních mechanismů (viz Vzdělávací programy).

Přestože plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) není zpracovaný dle příslušného metodického pokynu MŠMT, ředitel dle tohoto pokynu sestavuje zprávu o DVPP a zařazuje ji do *Výroční zprávy o činnosti školy*. Další vzdělávání je postaveno výlučně na zájmu vyučujících a dobrovolnosti, a i když tvoří jednu z priorit ZŠ, což dokladují nejen ředitelem zpracovaná *Koncepce rozvoje školy na období 2004 – 2009*, ale i absolvované semináře a kurzy samotnými pedagogy, participuje na něm zhruba polovina sboru – v roce 2003 navštívilo na 25 různých vzdělávacích akcí s akreditací MŠMT 18 pedagogů školy včetně ředitele a jeho zástupkyně.

Periodické komplexní hodnocení pedagogů ředitel školy písemnou formou neprovádí. Obdobně nemá zaveden institut pravidelného individuálního sebehodnocení pracovníků školy. Kritéria pro stanovení výše osobního hodnocení jsou stanovena, zaměstnanci školy s nimi byli seznámeni. Výše naplňování jednotlivých ukazatelů tvoří základ při úpravách nenárokové složky mzdy.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní komplex sestává z čtyřpodlažní budovy ZŠ, budovy školní jídelny a z přilehlého pozemku se dvěma hřišti s umělým povrchem. Výuka probíhá ve 20 kmenových učebnách a pěti odborných pracovnách (mj. fyziky a chemie, jazyků, informatiky) - jejich počet je limitován stávajícími prostorovými podmínkami a nepřímo úměrně i stavy žactva v jednotlivých ročnících. Výuka českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a výtvarné výchovy probíhá na 1. stupni ZŠ v upravených a podnětně zařízených kmenových učebnách (nástěnné i jiné pomůcky vztahující se k předmětu a aktualizující probírané učivo). Ty jsou většinou vybaveny moderním funkčním žákovským nábytkem, audiotechnikou s CD mechanikou; v několika třídách je umístěno video (celkem v ZŠ 9 ks), výpočetní technika jako doplňující prvek k výuce chybí. Jen v některých učebnách je k dispozici relaxační koberec; omezenou pracovní plochu (pouze žákovskou lavici) mají žáci při výtvarné výchově. Prostory celé školy zdobí žákovské výtvarné práce, zaujala i nádherná květinová výzdoba ve třídě II. A.

Odborná pracovna fyziky na 2. stupni, nově zařízená žákovskými stoly s funkčními rozvody elektřiny i projekční technikou (datapojektor, video, projekční plocha) a vhodně doplněná expozicí nástěnných a jiných pomůcek, představuje pro žáky výrazně podnětné prostředí. Anglický a německý jazyk jsou vyučovány zejména ve dvou pracovnách – cizích jazyků a informatiky. Malá pracovna cizích jazyků s expozicí nástěnných tabulí, map a obrazového materiálu, s novým nábytkem i stabilně umístěnou audiovizuální technikou poskytuje estetické a účelné prostředí. Nová moderní pracovna informatiky s 15 počítači umožňuje vzhledem ke své velikosti vhodně kombinovat a střídat klasickou výuku v lavicích s prací na PC; pracovna je vybavena navíc videem, dvěma magnetofony, zpětným projektorem, magnetickou tabulí apod. Dvě pracovny jazykového charakteru však vzhledem k velikosti školy nestačí, neboť cizí jazyky se vyučují paralelně v několika skupinách. Výuka občanské výchovy a dějepisu probíhá v kmenových učebnách s rozdílnou podnětností – např. ve třídě se třemi počítači s připojením na internet, radiomagnetofonem, televizorem s videem, ve většině případů však ve třídách s minimální či zcela absentující motivační výzdobou k oběma předmětům. Všechny přírodopis je vyučován v kmenové učebně, upravené a zařízené (snímací kamera, TV, video, diapojektor, trojrozměrné a nástěnné pomůcky) k tomuto účelu. Vyučujícím sledovaných předmětů slouží k systematickému uložení části výukového inventáře kabinety – některé bohužel bezprostředně nenavazují na učebnu. Samostatný kabinet pro svoji činnost má i výchovná poradkyně. Kvantitativní i kvalitativní zastoupení různých druhů pomůcek, mj. i naučných videoporaďů, je standardní. Škola vlastní pestrú škálu výukových PC programů, část z nich ale vyučující nemohou využít, neboť dle vyjádření p. ředitele nejsou zatím nainstalovány.

Ke sledovaným předmětům žáci obdrželi učebnice, případně i pracovní sešity. Škola upřednostňuje jednotné řady od různých nakladatelství. Např. pro výuku dějepisu jsou zajištěny učebnice dvou nakladatelství, dějepisné atlasy, mapy, vyučující využívají i publikace z učitelské knihovny. K výuce občanské výchovy je naopak využívána řada učebnic, kterou musejí vyučující přinášet, učebnice, které mají žáci k dispozici, využívány nejsou. Další odbornou literaturu mají vyučující ve sborovně. Výtvarný materiál, který si žáci obstarávají sami, byl zajištěn v dostatečné míře.

Pro žáky se specifickými poruchami učení je škola dobře vybavena speciálními pomůckami včetně učebnic, pracovních listů a výukových programů pro žáky se specifickými poruchami učení, které jsou využívány zejména při práci v dyslektických kroužcích.

Didaktické i další pomůcky pro výuku sledovaných předmětů jsou v rámci finančních možností školy, v souladu s koncepčními záměry vedení školy a na základě sumarizovaných požadavků předkládaných metodickými orgány i jednotlivými vyučujícími, pravidelně doplňovány a modernizovány.

Široké veřejnosti i konkrétním sportovním klubům (např. hokejovému) slouží obě školní hřiště, smluvně je ošetřen pronájem tělocvičny v odpoledních hodinách.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů ve všech ročnících odpovídají učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Disponibilní hodiny v 8. a 9. ročníku jsou využity v souladu s Metodickým pokynem k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny čj. 31172/2002-22. Anglickému jazyku se v obou nejvyšších ročnících vyučuje ještě formou volitelného předmětu (konverzace z anglického jazyka). Oběma cizím jazykům se v 8. a 9. ročníku vyučuje navíc jako nepovinnému předmětu. Pro integrované žáky jsou vypracovány individuální výchovně-vzdělávací plány. Na jejich tvorbě se podílejí třídní učitelé, vyučující českého jazyka, popřípadě cizích jazyků. Tyto plány vycházejí z doporučení, která jsou uvedena v odborných posudcích pedagogicko-psychologické poradny a z pedagogické diagnostiky žáků. Zahrnují však pouze základní údaje o žácích - zcela chybí konkrétní cíle, časové a obsahové rozvržení učiva, způsob hodnocení a klasifikace.

Výuka a výchova v základní škole je v souladu s platnými učebními dokumenty přijatého vzdělávacího programu.

Škola vede povinnou dokumentaci; v kvalitě jejího vedení byly zjištěny dílčí nedostatky (neúplnost údajů, absence záznamů apod.). Zápisy v třídních knihách nezachycují ve všech předmětech průkazně průběh vzdělávání (mj. ve výtvarné výchově vyučujícími neuváděné sledované dílčí úkoly u jednotlivých realizovaných témat).

Povinná dokumentace nezachycuje průkazně průběh vzdělávání a výchovy žáků.

Učební osnovy u většiny sledovaných předmětů jsou plněny. V matematice je v prvních ročnících probíráno učivo podle jednotlivých kapitol v učebnicích (jednotky hmotnosti, objemu, délky); vzhledem k tomu, že v době inspekce již probíhal 40. týden školního roku, nebylo doposud zařazeno učivo geometrie z tematického okruhu rozeznávání těles (krychle, kvádr, válec, koule). Při kontrole třídních knih 6. ročníku ze školního roku 1999/2000, 7. ročníku ze školního roku 2000/2001, 8. ročníku ze školního roku 2001/2002 a 9. ročníku ze školního roku 2002/2003 bylo zjištěno nedodržení učebních osnov dějepisu neodůčením části tematického celku Československo a svět ve 2. polovině 20. století. Kontrolou letošních třídních knih bylo zjištěno nedodržení učebních osnov ve třídě V. A v předmětu český jazyk. Při plánování výuky nejsou vyučujícími zcela respektovány Úpravy a doplňky učebních osnov platné od roku 1998. Vedení školy při své kontrolní činnosti tato pochybení nezjistilo.

Kontrola naplňování učebních osnov není účinná.

Rozvrh hodin respektuje požadavky stanovené příslušnou vyhláškou. Vyučování začíná nejdříve v 7:05 hodin, vyučovací jednotky trvají 45 minut, délka přestávek je dodržována, počet hodin, jež lze vyučovat v jednom dni, není překročen.

Školní řád odpovídá legislativním požadavkům, byl projednán a schválen na jednání pedagogické rady. Ředitel školy schválil také řady odborných pracoven, laboratoře a tělocvičny.

Informační systém vůči rodičům nezletilých žáků je založen na tradičních postupech. Rodiče jsou informováni formou zápisů do notýsků a žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, které se konají dvakrát ročně, a mají také možnost získat informace využitím konzultačních hodin jednotlivých vyučujících a webových stránek školy. K informování také slouží nástěnky umístěné v budově školy, organizační pokyny jsou zveřejňovány na zvláštní nástěnce a školním rozhlasem. Ředitel školy se schází se zástupci Sdružení rodičů a přátel školy, využívá jejich náměty a dotazy ke zlepšení práce školy. V minulém roce byl uspořádán ples rodičů školy, z jehož výtěžku byl škole zakoupen počítač. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 obsahuje zákonem stanovené povinné údaje. Škola také jako povinný subjekt zveřejnila povinné informace vyplývající ze zákona o svobodném přístupu k informacím.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu v základní škole je funkční.

Výchovnou poradkyní byla ředitelkou školy s účinností od 1. září 1998 jmenována zkušená učitelka s jednatřicetiletou pedagogickou praxí. Vedle jasně stanovené pracovní náplně má pro svoji potřebu vypracovaný rámcový plán s výčtem úkolů, které je třeba průběžně sledovat. Její činnost zahrnuje dobře fungující informační systém směrem k vycházející žákům a jejich rodičům. Profesionální příprava žáků probíhá systematicky a účelně dle rozpracovaného projektu *Volba povolání*. Metodická pomoc (zejména k integraci postižených žáků) a informační systém směrem k vyučujícím vykazují nižší úroveň. Jak vyplývá ze zápisů z pedagogických rad, problematika výchovného poradenství na nich není projednávána.

Při řešení výchovných problémů i při jejich prevenci spolupracuje výchovná poradkyně s třídními učiteli a vedením školy. Závažnější případy projednává výchovná komise za přítomnosti rodičů problémových žáků. Z jednání jsou vedeny zápisy. Prostřednictvím schránky důvěry mohou žáci anonymně vznášet dotazy a svěřovat se s problémy, ovšem podle sdělení výchovné poradkyně se tento způsob příliš neosvědčuje.

Velmi dobrou úroveň vykazuje spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mělník. Speciálně pedagogická péče u 51 žáků se specifickými poruchami učení a chování (dále jen SPU) je realizována, zpravidla jedenkrát týdně, v devíti skupinách *Ambulantního dyslektického nácviku*. Žáci s SPU v 6. a 7. ročnících jsou jednou týdně zařazováni do hodiny českého jazyka, v níž vyučující aplikují speciálně pedagogické metody práce. Tuto výuku vedou dvě učitelky, které absolvovaly specializační kurz, ale pouze jedna z nich má pedagogické vysokoškolské vzdělání. Učitelka, absolventka logopedického kurzu, organizuje pro žáky 1. ročníku s vývojovou poruchou řeči její nápravu.

Výchovná poradkyně spolupracuje se školním metodikem prevence sociálně-patologických jevů, kterým byl kvalitně zpracován Minimální preventivní program. Plán zahrnuje besedy s odborníky, systematickou spolupráci s klinickým psychologem – projekt *Ostrov bezpečí*, začlenění protidrogové problematiky do jednotlivých vyučovacích předmětů a spolupráci s odbornou veřejností. Metodikem jsou pravidelně jedenkrát ročně ve vybraných ročnících sestavovány a následně vyhodnocovány dotazníky zaměřené zejména na „šikanu“ a zneužívání návykových látek (zejména kouření). Ve škole úspěšně probíhá Peer program.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 1. stupni ZŠ

Předmět vyučuje celkem deset vyučujících, z nichž dvě nejsou plně kvalifikovány. V průběhu inspekce bylo sledováno celkem šest hodin českého jazyka ve všech ročnících nižšího stupně ZŠ kromě čtvrtého. V jedné sledované hodině byly zjištěny odborné nedostatky (určování počtu vět v souvětí, psaní čárky, koncovka číslovky dva apod.).

Sledované hodiny byly připraveny, v jejich jedné třetině však vyučující plně nerespektovaly aktuální stav třídy a individuální vzdělávací potřeby žáků. Témata hodin navazovala na učivo probírané v předcházejících hodinách, vzhledem k termínu inspekce bylo náplní většiny hodin opakování a upevňování probrané látky. Při kontrole třídních knih bylo zjištěno nerespektování úprav a doplňků učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, podnětně vyzdobených názornými nástěnnými pomůckami vztahujícími se k českému jazyku, jejich využití v reálné výuce však nezdědky chybělo. V průběhu činností žáci nejčastěji využívali sešity a učebnice, v pěti hodinách pracovali ještě s kartičkami se slovy, koncovkami nebo se zadáním úkolu pro skupinovou činnost. Samozřejmostí byla předem připravená tabule. Nevyužití didaktické techniky či práce s jinými informačními zdroji efektivitu sledovaných hodin snižovalo.

Výuka byla organizována jak frontálním způsobem, tak s využitím skupinové práce. Často ale bylo skupinové uspořádání samoučelné. Ve dvou hodinách učitelky vhodně využily možnosti práce s chybou, v jedné z nich však nebyla metodicky zvládnuta návaznost a názornost zadávaných úkolů, takže řešení úkolů bylo pro žáky příliš obtížné. Ve většině hodin opakovaně dominovala osobnost učitele, chyběla diferenciací nároků vůči pomalejším i rychlejším žákům. V polovině hodin byly zařazeny cílené relaxační aktivity a změny činností. Vhodně byly využívány i mezipředmětové vztahy (hudební výchova, přírodověda).

V průběhu práce byli žáci průběžně motivováni pochvalou, problémovými otázkami, v jedné hodině soutěží. V další hodině vyučující žáky účinně motivovala zdůvodněním významu předmětu jejich činnosti, v jiné známkou či oblíbenou činností. Velmi často ale byla motivace k poslechu četby nahrazována příkazem a zákazem, chyběla i motivace žáků ke sledování a hodnocení práce spolužáků.

Cílený rozvoj komunikativních dovedností byl sledován v polovině hodin, méně prostoru dostávali žáci k prezentaci vlastních poznatků. Ve většině hodin žáci vyučující respektovali, spolupracovali s nimi, pouze jednotlivci nebyli v důsledku chybějící diferenciací a málo účinné motivace do činností aktivně zapojeni. V jedné sledované hodině žáci neakceptovali stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žákem.

Žáci byli průběžně hodnoceni pochvalou, přidělenými body, potleskem i dílčím zhodnocením práce jednotlivců. Závěrečné zhodnocení společné práce většinou zasahovalo do přestávky nebo bylo nahrazeno sdělením náplně další vyučovací jednotky. Pouze ve dvou hodinách se zapojily i děti a vyučující své hodnocení zdůvodnila a správně načasovala. Hodnocení známkou zaznamenané v žákovských knížkách a notýscích preferuje spíše jazykovou složku předmětu. Předmět klasifikace není občas jasně sdělen (opakování, prověrka). Počet známek odpovídal fázi školního roku. Žákovské sešity vyučující průběžně kontrolují.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na 1. stupni ZŠ jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém a německém jazyku

Celkem osm hospitací u sedmi vyučujících proběhlo ve všech ročnících s výjimkou čtvrtého. Sledovány byly čtyři hodiny anglického jazyka, čtyři německého. Plánování a příprava pedagogů vycházely z časově-tematických plánů, cíl výuky korespondoval s učebními

osnovami, nové téma nebylo vyučováno izolovaně, nýbrž vždy v návaznosti na předcházející. Žáci se specifickými poruchami učení byli ve výuce zohledňováni.

Pouze učitel anglického jazyka zcela vyhovuje požadavkům odborné a pedagogické způsobilosti stanovených příslušným právním předpisem. Pět učitelek je pedagogicky způsobilých, s jinou aprobací a s absolutoriemi různých jazykových kurzů včetně tzv. základní zkoušky ve státní jazykové škole, dvě středoškolsky vzdělané jsou nekvalifikované. Tato skutečnost však kvalitu výuky výraznějším způsobem negativně neovlivnila.

Materiální podpora výuky cizích jazyků je velmi dobrá. Vzhledem k počtu skupin (např. v obou šestých třídách se vyučuje anglický a německý jazyk paralelně ve čtyřech skupinách) však jen tři ze sledovaných osmi hodin proběhly v pracovně cizích jazyků a pracovně informatiky, ostatní pak většinou v kmenových učebnách. 15 počítačů v pracovně informatiky sice neumožňuje v případě početnější skupiny pracovat každému žákovi na svém počítači, avšak dobrou organizací výuky a střídáním žáků vyučující tento handicap eliminují. Ve třech hodinách byly použity videoukázky, v pěti hodinách magnetofonové nahrávky, ve dvou případech též německy psané časopisy. S běžnými didaktickými pomůckami, jakými jsou učebnice, sešity, pracovní texty, kartičky apod., se pracovalo často, některé další informační zdroje (např. slovníky) zůstaly nevyužity. V projektovém vyučování (Města ČR) v německém jazyku připravili žáci kvalitní referáty včetně vlastní videoukázky s pamětihodnostmi Mělníku, zapomněli však na obrazové ukázky popisovaných měst.

Skupinová práce a činnost dvojic převažovaly nad frontální výukou, několikrát se vyskytlo problémové vyučování. Zaujala samostatná práce v hodině německého jazyka ve třídě IX. B v závěru projektového vyučování, činnostní vyučování v hodinách anglického jazyka v V. A (práce na počítačích) a používání rozmanitých metod a forem práce, typických pro výuku na 1. stupni a ve třídě VI. A. Klasické pojetí výuky dominovalo v několika hodinách, vědomosti žáků však dokladovaly též jeho opodstatnění (anglický jazyk ve třídě IX. A). Vyučující většinou respektovali dodržování psychohygienických zásad (mj. krátké relaxace formou protažení či zpěvu) i potřebu věnovat zvýšenou péči žákům se specifickou poruchou učení. Motivace byla zřetelná ve většině hodin - vzdělávací cíl byl sdělen vždy, třeba jen stručně. Průběžné pochvaly a povzbuzení se vyskytovaly často. Motivující je projektové vyučování, navazování kontaktů se zahraničními školami či zapojení žáků do různých soutěží; školní kolo olympiády v cizích jazycích se však neorganizuje.

Interakce učitel-žák měla většinou dobrou úroveň, překvapila aktivní práce žáků nejvyššího ročníku – v obou jazycích. Atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu. V některých případech způsob komunikace ze strany učitelek neumožňoval žákům souvisleji se vyjádřit. Většina vyučujících se snažila komunikovat v cizím jazyce.

Hodnocení známkami se objevilo v několika hodinách, výrazně převažovala slovní pochvala. Kontrola 12 žakovských knížek ukázala, že v obou cizích jazycích existuje za období 2. pololetí dostatek známek – nejméně 5, nejvíce 24. Jejich struktura byla vesměs vyvážená - rozhovor, test, slovíčka, mluvnice apod. Závěrečné zhodnocení práce vyučujícími nechybělo, sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se však neobjevilo ani v jedné hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém a německém jazyku jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů dějepis a občanská výchova

V průběhu inspekce bylo hospitováno celkem v osmi hodinách ve všech ročnících 2. stupně školy kromě osmého. Výuku předmětů zajišťují vyučující jak odborně a pedagogicky způsobilí,

tak tři vyučující, kteří kvalifikační podmínky stanovené příslušnou vyhláškou nesplňují. Dvě kvalifikované vyučující nejsou aprobovány pro výuku občanské výchovy, již vyučují. Tento fakt se v obou sledovaných předmětech projevil zejména ve výběru metod a forem práce a při dlouhodobějším plánování výuky. Při kontrole třídních knih bylo zjištěno nedodržování učebních osnov v předmětu dějepis, kde nebyla ve čtyřletém vzdělávacím cyklu ukončeném ve školním roce 2002/2003 probrána část učiva vztahujícího se k moderním dějinám. I v letošním školním roce byl jejich výuce vyčleněn velmi malý časový prostor, přestože výuka dějepisu je v každém ročníku dotována dvěma hodinami týdně.

Ne všechny sledované hodiny byly dostatečně připraveny a naplánovány v rámci celého čtyřletého cyklu - zejména opakování již probraných témat, jejich vzájemná návaznost.

Hospitované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, k motivaci žáků sloužily dějepisné mapy, v průběhu dvou hodin žáci pracovali s dějepisnými atlasy, v jedné hodině byl využit nakopírovaný text a magnetofon, v jiné odborná kniha. Ve většině hodin byly využívány pouze tabule, učebnice a sešity. Při hodinách občanské výchovy byla využívána jiná řada učebnic, než kterou mají žáci k dispozici, takže se s texty seznamovali až v průběhu hodiny. V těchto hodinách také chyběly další názorné a motivační pomůcky, čímž byla ovlivněna i organizace hodin založená pouze na řízeném rozhovoru s částečným zapojením žáků do diskuse. Pouze při jedné hodině pracovali žáci ve skupině, vymezený úkol však byl příliš samoučelný. K pozitivům patřila práce žáků jedné třídy na projektu. K malé efektivitě výuky přispívalo i zapisování faktů obsažených v učebnici do sešitů či nevyužívání odborné literatury, názorných pomůcek, didaktické a výpočetní techniky. Jedna hodina dějepisu byla organizována formou přednášení takzvaných žákovských referátů se zápisem jejich obsahu na tabuli a do sešitů. Další dvě hodiny tohoto předmětu byly řízeny pouze frontálně se zákazem jakékoliv žákovské spolupráce. Ve většině hodin v rámci řízených rozhovorů dominovala osobnost vyučujících, zejména v hodinách občanské výchovy byl poskytován příliš malý prostor diskusi žáků, závěry často formulovali učitelé, kteří neuměli pracovat se zajímavým tématem nebo účelně organizovat diskusi či využít možnosti práce s prožitkem. Individuální přístup a diferenciací úkolů podle náročnosti zaznamenány nebyly.

Žáci byli k práci motivováni spíše sdělením tématu hodiny a její náplní, v části hodin dějepisu i hrozbou negativního hodnocení. Pouze ve třech hodinách vyučující k motivaci využili aktuální otázku, událost, problém. V průběhu školního roku byla výuka vhodně doplňována besedami a odbornými exkurzemi.

Pracovní klima v jednotlivých třídách bylo velmi rozdílné - od velmi dobré spolupráce a interakce až po stísněnou atmosféru. Interakce žáků a vyučujících úzce souvisela s přirozenou autoritou učitelů, organizací práce a s tématy výuky. Zřídka však byli v průběhu hodiny aktivně zapojeni všichni žáci. Cílený rozvoj komunikativních dovedností zaznamenán nebyl, otázky vyučujících často vedly k formulování pouze jednoslovných odpovědí.

Hodnocení práce žáků bylo většinou slovní, v jedné hodině občanské výchovy vyučující velmi pěkně využila ukončení povinné školní docházky žáků a své vlastní postoje. Ve všech ostatních hodinách chybělo sebehodnocení a účelné vhodně naplánované a k další práci motivující zhodnocení společné práce. Nahrazováno bylo zadáním úkolů na příští hodinu a organizačními pokyny. Četnost klasifikace zaznamenané v žákovských knížkách je dostačující. V části hodin dějepisu sloužila k upevňování autority vyučujících. Žákovské sešity měly velmi rozdílnou úroveň, často však nebyly nalezeny záznamy o provedené kontrole.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů dějepis a občanská výchova jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni ZŠ

Celkem bylo hospitováno v pěti hodinách matematiky u pěti vyučujících, z nichž pouze jeden nesplňoval podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vzdělávací cíle odpovídaly aktuálním dovednostem žáků. Bezprostřední příprava učitelů byla promyšlená, zaměřená zejména na vhodný výběr organizačních forem práce, vyučovacích metod, přiměřených a názorných pomůcek. Vyučující mají rámcově rozpracované učivo do tematických plánů. Jejich nedostatkem v prvních ročnících je plánování učiva podle učebnic matematiky, důsledkem toho je plánování učiva nad rámec učebních osnov (jednotky hmotnosti, objemu a délky), učivo o geometrických tělesech je naopak zařazováno okrajově.

Výuka probíhala v kmenových třídách s dobrou estetickou úrovní a s aktuálním pomůčkovým vybavením. Vedle učebnic, pracovních sešitů a tabulí s přehlednými zápisy pracovali žáci ve většině hodin s vhodně zařazovanými rozmanitými pomůckami (motivující pracovní listy s tajenkou, smyvatelné tabulky, znázorněná čtvercová síť s čísly na podlaze, kartičky s příklady apod.). Audiovizuální technika využita nebyla.

Struktura hospitovaných hodin vedla svou pestrostí a vhodně voleným a přiměřeným obsahem žáky k zájmu o učivo. Ve sledovaných hodinách tak panovala příznivá pracovní atmosféra. Často zařazovaná skupinová činnost žáků se občas vyznačovala nižší účelností - hlavním důvodem byl nevhodný výběr úkolů pro kooperativní práci členů skupiny. Při zadání samostatné práce měly učitelky pro rychleji pracující žáky připravené další rozšiřující úkoly. Jedna z vyučujících do výuky cíleně zařazovala problémové učení. Dostatek času většina vyučujících věnovala procvičování a upevňování předchozích znalostí a to převážně zábavnou formou a soutěžemi. Zhruba polovina pedagogů zařadila relaxační prvky do výuky pouze sporadicky nebo vůbec ne. Při samostatné práci se učitelé žákům zpravidla individuálně věnovali.

V hodinách vyučující motivovali žáky k úspěšnému učení herními a soutěživými prvky, mezipředmětovými vztahy a vstřícným přístupem. Ti se většinou aktivně zapojili do vyučování, se zájmem a převážně úspěšně dokázali řešit zadané úkoly. Jen v polovině hodin byl patrný cílený rozvoj komunikativních dovedností, zejména při řešení slovních úloh. Učitelky měly přirozenou autoritu, žáci dodržovali pravidla komunikace.

Ve většině hodin byl výkon žáků průběžně hodnocen a to jak slovně, tak známkou. Dvě z vyučujících vhodně a taktně hodnotily úspěch slabších žáků. Sebehodnocení žáků bylo využito pouze v jedné hodině. Písemný projev žáků má většinou velmi dobrou úroveň, ve všech třídách bylo dbáno na úpravu v sešitech, písemné práce byly učitelkami kontrolovány a průběžně opravovány. Dvě učitelky nezařadily závěrečné zhodnocení hodiny. Frekvence klasifikace v žákovských knížkách a notýscích je přiměřená, převládají známky z písemných projevů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni ZŠ jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika na 2. stupni ZŠ a fyzika

Hospitováno bylo u všech vyučujících uvedených předmětů, a to celkem ve dvanácti hodinách. Probírané učivo koresponduje s učebními osnovami. Naplánovaná témata splňují podmínku návaznosti. Ve většině tříd jsou plněny doporučené laboratorní práce z fyziky. Na všechny zhlédnuté hodiny byli vyučující po obsahové stránce připraveni, v některých případech však věnovali méně pozornosti organizaci výuky a využití motivačních nástrojů.

Výuka byla vedena bez odborných nedostatků, a to i v případě dvou vyučujících, které nesplňují podmínku pedagogické způsobilosti.

Kmenové učebny, ve kterých probíhala výuka většiny hospitovaných hodin, měly ve vztahu k sledovaným předmětům nízkou podnětnost. V případě výuky fyziky si učitelé většinou přinášeli z kabinetních sbírek pomůcky pro demonstrační pokusy. V hodinách matematiky byla materiální podpora výuky zaměřena ke zvýšení její názornosti ojedinělým jevem. Velmi dobrou promyšleností stran názornosti výuky se vyznačovaly zvláště dvě hodiny probíhající v odborné pracovně fyziky. Žákovské pokusy navíc velmi dobře motivovaly děti k práci. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita.

Pro většinu sledovaných hodin byla příznačná klidná pracovní atmosféra, žáci bezproblémově plnili zadané úkoly. Vyučující používali především konzervativní učební metody a formy spočívající v jejich dominantním postavení a frontálním zapojování žáků, s převažující stereotypní výukou bez aktivizujících prvků. Zvláště opakovací a procvičovací části hodin byly proto málo účinné, většinu žáků se nedařilo aktivně zapojit do výuky. Pouze v jedné ze sledovaných hodin byla využita skupinová práce. Jeden učitel do výuky cíleně zařazoval problémové učení a učení s chybou. Vyučující si ověřovali pochopení probírané látky, většinou žákům poskytovali okamžitou zpětnou vazbu. Nedostatkem byla chybějící diferenciací nároků vůči rychlejším a nadanějším žákům; pomalejším a méně nadaným žákům učitelé poskytovali individuální pomoc spíše ojediněle. Systematické shrnutí a utřídění učiva nebylo, až na výjimku, prováděno, učitelé si v závěru hodin neponechávali za tímto účelem žádný prostor. Psychohygienické podmínky měly průměrnou úroveň, ve třídách bylo větráno, pro většinu žáků odpovídal žakovský nábytek jejich antropometrickým předpokladům, tempo výuky bylo většinou přiměřené dovednostem žáků. Pouze v ojedinělých případech byl špatně posazen pravák a levák. V polovině vyučovacích hodin došlo k přesahu výuky do přestávky, některé naopak začínaly s časovým posunem.

Převážnou část vyučovacího času žáci projevovali o učivo přiměřený zájem a většinou se snažili vyhovět požadavkům vyučujících. Úvodní motivace měla nejčastěji formu sdělení cíle. V průběhu vyučovacích hodin byli žáci výrazněji motivováni k práci pouze ve třech hodinách.

Atmosféra ve třídách byla bezkonfliktní. Vžitá pravidla chování a jednání žáci nikterak nepřekračovali. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností většina učitelů cíleně nevytvářela.

Ve všech hodinách vyučující v dostatečné míře poskytovali žákům potřebnou zpětnou vazbu. Jejich výkony hodnotili nejčastěji slovně, někteří používají systém pomocných známek, bodů apod. Klasifikace žáků při ústním zkoušení, pozorovaná v jedné hodině, byla objektivní a zdůvodněná. Zařazené písemné práce odpovídaly osnovám, některé příklady v jedné písemné práci byly zařazené bez odpovídajícího procvičení v předešlých hodinách. Počet známek v žakovských knížkách je dostatečný, častým zdrojem klasifikace v matematice jsou hlavně testy či jiné písemné formy zkoušení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika na 2. stupni ZŠ a fyzika jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda a prvouka

Hospitováno bylo v deseti hodinách (4x přírodopis, 1x přírodověda, 5x prvouka) u šesti z jedenácti učitelek, které výuku jmenovaných předmětů zajišťují. Nekvalifikovanost jedné vyučující neměla na kvalitu výuky negativní dopad. V odbornosti výuky bylo ve třech hodinách zaznamenáno pouze několik nepodstatných nepřesností či neúplně podaných informací.

Dlouhodobé plánování učiva koresponduje s učebními osnovami. Bezprostřední příprava učitelek splňovala požadavek na zajištění návaznosti výuky, většinou se rovněž vyznačovala přiměřeností vytčených vzdělávacích cílů. Pouze dvě vyučující však důkladně promýšlely stavbu svých hodin, časové rozvržení jednotlivých kroků, jejich posloupnost. U ostatních se šablonovitá a spíše povrchní příprava různou měrou promítla do dalších sledovaných oblastí.

Prostředí učebeň, ve kterých výuka sledovaných předmětů probíhá, je podnětné. Třídy jsou upravené, s dostatečnou expozicí aktuálních nástěnných (vyjma učebny přírodopisu) pomůcek. V některých (např. III. B) se žáci i s vyučující vypořádávají s prostorovou omezeností. Materiální podpora výuky měla v jednotlivých hodinách rozdílnou úroveň. Užití jediné pomůcky, vyjma tabule, ve dvou případech (nakopírovaný pracovní list či rychloobvaz) kontrastovalo s účelně a systematicky využitými atlasovými soubory a nástěnnými obrazy zástupců fauny a flóry, ukázkami živých přírodnin, včelařskými chovatelskými potřebami nebo pomůckami vyrobenými vyučujícími v jiných třech hodinách. Vyučující přírodopisu pravidelně pracovala s didaktickou technikou (snímací kamera, video, diaprojektor) a s učebnicí. Příležitostně byly v některých hodinách zařazeny trojrozměrné pomůcky. Až na výjimky chyběla encyklopedická literatura.

Pestrou organizací výuky, se střídáním individuálních, skupinových i hromadných činností na bázi zjišťování a porovnávání, participací žáků na výkladu a společným vyvozováním nových pojmů se vyznačovaly hodiny prvouky ve 3. ročníku. Frontálně řízená výuka s občasným zařazením samostatné činnosti žáků (doplňování, popis, vyhledávání, pozorování, test) či s pokusem o skupinovou práci tvořila základ ostatních vyučovacích jednotek. Organizačně zcela nepodařenou byla hodina prvouky ve 2. ročníku. Jen menšinou učitelky využívaly mezipředmětové vazby nebo práci s chybou. Pouze v pěti hodinách neopomněly zařadit relaxační prvky. Až na výjimku končila výuka se zvoněním na přestávku.

Znatelné rozdíly mezi vyučujícími byly registrovány i v úrovni motivování žáků. Příkladně, od úvodního sdělení cílů výuky a využití komunikativního kruhu, přes průběžně zařazované soutěže a ohodnocování výkonů žáků bodováním a častými pochvalami až po závěrečné zhodnocení práce či zařazení referátů, udržují zájem žáků o předmět vyučující ve třetích třídách. V ostatních hodinách tato komplexnost chyběla, registrovány byly jen jednotlivosti (stimulace videosekvencí a dalšími projekcemi, křížovkou s tajenkou apod.). Citelně chyběly zejména hravé a soutěživé prvky.

Klidná atmosféra ve třídě, velmi dobrý hlasový projev vyučujících a jejich partnerský vztah k žákům, vzájemné tolerování i apel na dodržování dohodnutých pravidel spolupráce tvořily rámec převážné části navštívených hodin. Pouze v menším počtu hodin byli žáci vedeni k souvislejšímu projevu. Některým instruktážím a pokynům učitelek chyběla úplnost a jednoznačnost. Projevy žakovské nekázně, ale i neadekvátní reakce vyučujících, byly registrovány v jedné třídě. Tři učitelky měly tendenci k více či méně dominantnímu projevu.

Učitelky ověřovaly vědomosti žáků ústní i písemnou formou. Klasifikaci oznamovaly, zdůvodnění nechybělo. Četnost známek je dostačující. Až na dvě výjimky bylo opomíjeno zhodnocení práce žáků v závěru vyučovací jednotky či poskytnutí prostoru k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů přírodopis, přírodověda a prvouka jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarné výchově na 1. stupni ZŠ

Celkem bylo hospitováno ve čtyřech hodinách u čtyř vyučujících, z nichž dvě neměly pro výuku odbornou a pedagogickou způsobilost. Tatu skutečnost negativně ovlivnila kvalitu hodin po metodické stránce.

Bezprostřední příprava učitelek na výuku měla dobrou úroveň po stránce materiální. Jimi vypracované dlouhodobé tematické plány jsou formální, chybí v nich sledované výtvarné úkoly

i zařazení učiva z orientace ve výtvarném umění. Při přípravě hodin se většinou soustředily více na zadané téma, než na plnění výtvarného úkolu. Tato skutečnost byla patrná i při rozborové činnosti s vyučujícími.

Hodiny výtvarné výchovy probíhaly v kmenových třídách. Poměrně vyšší počty žáků ve třídách s menšími prostory a omezená pracovní plocha (pouze polovina školní lavice) jsou pro realizaci výtvarné výchovy prostorově nevhodné. Žáci měli dostatek výtvarného materiálu, který si sami donesli. Volba technik vhodně korespondovala s výtvarnými zkušenostmi žáků. Učebny jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi s netradičními výtvarnými technikami, mají dobrou úroveň.

Pouze v polovině hodin byl dán prostor žákům pro rozvoj fantazie a tvořivosti, v těchto případech pracovali žáci s chutí a velkým zájmem. Jedna z vyučujících zařadila v průběhu celé hodiny výklad k ztvárňovanému tématu, tím nebyly průběžně usměrňovány chybné návyky a postupy žáků při výtvarném vyjadřování (používání rýsovacích potřeb, nevhodné využití štětců, organizace pracovního místa apod.) V ostatních hodinách mělo vedení žáků k vytváření a upevňování potřebných návyků dobrou úroveň.

Ve všech hodinách byla zvolena žákům blízká témata což pozitivně ovlivnilo jejich aktivitu a zájem o výtvarnou činnost, ve dvou případech navazovala na probírané učivo z vlastivědy a přírodovědy. Učitelky respektovaly individuální tempo žáků.

Ve všech třídách panovala klidná a příjemná atmosféra. Průběžné hodnocení žákovských prací bylo pozitivní a pro žáky povzbuzující k další výtvarné činnosti. Pouze v jedné hodině chybělo zhodnocení výtvarných prací samotnými žáky. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že klasifikace z výtvarné výchovy je zaznamenávána ojediněle, u jedné vyučující zápis známek zcela chyběl.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve výtvarné výchově na 1. stupni ZŠ dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá pravidelně od roku 1999 ke zjišťování výsledků vzdělávání v 5. a 9. ročníku testy KALIBRO. V 5. ročníku jsou testovány tři okruhy - čtení a práce s informacemi a tzv. širší základ vzdělání, v 9. ročníku pak český, anglický a německý jazyk a matematika. Úspěšnost řešení se pohybuje většinou v pásmu průměru či lepšího průměru ve srovnání s ostatními školami České republiky.

Další zjišťování vědomostí probíhá v průběhu školního roku formou různých prověrek, zadávaných většinou samotnými učiteli za spoluúčasti metodických orgánů. Vedení školy své vlastní prověrky nezadává.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou celkově dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí Školského úřadu Mělník čj. 30/99 ze dne 15. září 1999 a s účinností od 1. září 1999, kterým se aktualizuje zařazení Základní školy Mělník, Jungmannovy sady 93, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, jsou v souladu s údaji uvedenými ve Zřizovací listině této školy vydané Městem Mělník dne 21. června 2001 a s účinností od 8. června 1993 (bez čj.).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozvrh hodin podle tříd ve školním roce 2003/2004
2. Třídní knihy tříd 1. - 9. ročníku ze školního roku 2003/2004 a 2002/2003
3. Aktuální třídní výkazy tříd 1. - 9. ročníku
4. Aktuální katalogové listy tříd 1. - 9. ročníku
5. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a 2002/2003
6. Učební plán ZŠ Mělník, Jungmannovy sady 93, s platností od 1. 9. 2003
7. Řád školy ze dne 15. 4. 2004
8. Rozhodnutí ŠÚ Mělník o zařazení ZŠ Mělník, Jungmannovy sady 93, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 30/99, ze dne 15. 9. 1999
9. Zřizovací listina ZŠ Mělník, Jungmannovy sady 93 ze dne 21. 6. 2001, bez čj.
10. Organizační řád školy (ředitel, bez čj.)
11. Provozní řád školy (ředitel, bez čj.)
12. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003 ZŠ Mělník, Jungmannovy sady 93, zpracovaná ke dni 15. 9. 2003
13. Plán výchovného poradce (bez čj., data a označení školního roku)
14. Personální dokumentace školy
15. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy dne 17. 5. 2004
16. Koncepce rozvoje školy na období 2004 - 2009 ze dne 30. 3. 2004
17. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT ČR) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
18. Třídní knihy 6. ročníku ze školního roku 1999/2000
19. Třídní knihy 7. ročníku ze školního roku 2000/2001
20. Třídní knihy 8. ročníku ze školního roku 2001/2002
21. Třídní knihy 9. ročníku ze školního roku 2002/2003
22. Hospitační záznamy ČŠI
23. Tematické plány učiva pro školní rok 2003/2004
24. Seznam akcí DVPP ZŠ Mělník, Jungmannovy sady 93, za rok 2003
25. Kritéria pro stanovení výše osobního ohodnocení (ředitel, bez čj.)
26. Vzorky aktuálních notýsků a žákovských knížek
27. Vzorky aktuálních žákovských sešitů
28. Řády odborných pracoven (ředitel, datum)
29. Plán práce – červen 2004 (bez data a čj.)
30. Záznamy o práci volitelných a nepovinných předmětů - školní rok 2003/2004
31. Minimální preventivní program ZŠ Jungmannovy sady – školní rok 2003/2004 – bez data a čj.
32. Přehled žáků se specifickými poruchami učení - školní rok 2003/2004
33. Povinnosti výchovného poradce ze dne 1. září 2003 bez čj.
34. Jmenování do funkce výchovného poradce ze dne 1. září 1998 bez čj.
35. Záznamy o útvarech – *Logopedie, ADN – Ambulantní dyslektický nácvik* za školní rok 2003/2004

36. Projekt *Volba povolání* pro 8. a 9. ročníky (bez čj. a data)
37. Projekt *Ostrov bezpečí* – rozpracováno pro kalendářní rok 2003
38. Vyhodnocení realizace Minimálních preventivních programů a dalších preventivních aktivit na školách a ve školských zařízeních ze dne 28. listopadu 2003 bez čj.
39. Zápisy z výchovné komise k řešení neomluvené nepřítomnosti žáka - za školní rok 2003/2004
40. Sešit výchovného poradce *Jednání s rodiči* - školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Pedagogický sbor, byť zejména na 2. stupni ZŠ částečně nekvalifikovaný, je v současné době stabilizovaný. Věková skladba pedagogů je pestrá – nechybí zde začínající učitelka s roční praxí ani zkušený učitel s délkou pedagogické praxe 44 let. Přidělené úvazky, až na výjimku respektují aprobase jednotlivých vyučujících. Ředitel školy zvládá bez větších problémů řízení právního subjektu, opírá se při tom o funkční organizační strukturu a provoz ZŠ.

Začínajícím a nekvalifikovaným pracovníkům je věnována neformální péče ze strany zkušenějších pedagogů. Slabším místem, především z hlediska důslednosti, kvality a funkčnosti, se jeví oblast kontrolní činnosti (četnost a rozsah kontrol je, až na výjimky, standardní). Zjištěné nedostatky, včetně např. nedodržení učebních osnov, chybějících zápisů v třídních knihách apod. jsou toho dokladem.

Na dalším vzdělávání participuje přibližně polovina pedagogického sboru. Přestože při jeho plánování ředitel nepostupuje podle příslušného metodického pokynu MŠMT, tvoří DVPP jednu z priorit ZŠ, o čemž svědčí i koncepční záměry rozvoje školy rozpracované ředitelem na příštích pět let.

Přestože prostorové podmínky nejsou optimální, daří se současnému vedení školy realizovanými úpravami a plánovitými a koncepčními investicemi zvyšovat úroveň materiálního zázemí (mj. zřízení počítačové a jazykové učebny, průběžná modernizace školního nábytku i didaktické techniky, oprava fasády budovy školy).

Vybavení učebnicemi a tradičními i speciálními pomůckami má celkově standardní úroveň. Počet audiovizuální i informační techniky je vzhledem k velikosti školy spíše nadprůměrný; videotéka s naučnými pořady i výukový software mají velmi dobrou úroveň.

Výuka probíhá v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. V předmětech dějepis a český jazyk na 1. stupni bylo zjištěno nedodržení učebních osnov vyučujícími. Hospitováno bylo celkem ve 53 hodinách. K hodnocení všech sledovaných dílčích jevů bylo využito rozpětí hodnotící stupnice, což svědčí o rozdílné úrovni jednotlivých hodin. Ke kladům patří pečlivost a svědomitost vyučujících stran dodržení návaznosti předkládaného učiva, většinou bezproblémová spolupráce s žáky, snaha některých pedagogů o moderní způsob výuky a respektování přiměřeného tempa výuky. V části hodin dominovala frontální výuka. Nezřídka byly zaznamenány nedostatky v organizaci výuky a v dodržování psychohygieny výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
Členové týmu	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.
	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá v.r.
	Mgr. Věra Scherlingová	V. Scherlingová v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Mária Kotvanová

V Mladé Boleslavi dne 29. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 7. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Dalibor Ullrych, ředitel	D. Ullrych v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, tř. V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	29. 7. 2004	c4 1154/04-5143
Město Mělník	29. 7. 2004	c4 1155/04-5143

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
22. 7. 2004	c4- 1152/04-5143	Připomínky byly podány.